

LANDSKAPSLAG

om landskapsgaranti för likviditetslån för lantbruksföretagare under år 2022

Utfärdad i Mariehamn den 17 juni 2022

I enlighet med lagtingets beslut¹ föreskrivs:

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att trygga jordbrukets verksamhetsförutsättningar genom att bevilja landskapsgaranti till sådana lantbruksföretagare som har förutsättningar för kontinuerligt lönsam verksamhet, men som har råkat i tillfälliga likviditetsproblem med anledning av den kraftiga kostnadsutveckling som drabbat lantbruket på grund av EU-ländernas sanktioner mot Ryssland med anledning av Ukrainakrisen.

2 §

Förhållande till Europeiska unionens lagstiftning

Vid beviljande av landskapsgaranti enligt denna lag tillämpas kommissionens förordning (EU) nr 1408/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse inom jordbrukssektorn, nedan *de minimis-förordningen för jordbrukssektorn*, om inte något annat följer av Europeiska kommissionens beslut om godkännande av statligt stöd.

3 §

Bevillningsfullmakt och maximibelopp för landskapsgaranti samt realisering av garantiansvar

Landskapsgarantin kan beviljas inom ramen för det maximala belopp som har fastställts i Ålands budget.

Landskapsregeringen svarar för landskapets intressebevakning i fråga om garantiansvaret och regressrätten. De garantier som realiserar ska betalas från Ålands budget och ersättningar som återfås enligt regressrätten ska återföras till landskapets kassa.

Utöver vad som i denna lag föreskrivs tillämpas på landskapsgarantin vad som föreskrivs i lagen om borgen och tredjemanspant (FFS 361/1999).

4 §

Definitioner

Vid tillämpningen av denna lag är innebörden av följande termer och begrepp denna:

1) *Jordbruk* är på Åland bedriven odling av åkergrödor, växthusproduktion, trädgårdsodling, odling av grönsaker på friland, odling av frukt och bär, biodling samt annan produktionsverksamhet av produkter som anges i bilaga 1 till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

¹ LF nr 18/2021-2022

FNU bet. nr 14/2021-2022

2) *Jordbrukare* är den som aktivt i förvärvssyfte bedriver jordbruk på Åland.

3) *Lantbruk* är jord- och skogsbruk som bedrivs i förvärvssyfte samt i företaget bedrivna kompletterande näringsverksamhet.

4) *Kreditgivare* är penninginrättningar, fonder, sammanslutningar och andra inrättningar vilkas verksamhet omfattar beviljande av lån mot borgen.

5 §

Stödmottagare

Landskapsgarantin kan beviljas fysiska personer och privaträttsliga sammanslutningar som bedriver jordbruk som näring.

Landskapsgarantin kan beviljas till mikroföretag samt små och medelstora företag enligt den definition som avses i kommissionens rekommendation 2003/361/EG om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag.

Bestämmelser om vilka förutsättningar den som beviljas garanti ska uppfylla regleras i artikel 4.6 led a i de minimis-förordningen för jordbrukssektorn. Landskapsgaranti beviljas inte en sökande som med stöd av ett beslut av Europeiska kommissionen återkrävs på olagligt stöd eller stöd som är oförenligt med den inre marknaden.

6 §

Kredit som landskapsgaranti beviljas för

Landskapsgaranti kan beviljas av landskapsregeringen för en kredit som en kreditgivare beviljar till en lantbruksföretagare för att förbättra likviditeten i den produktionsverksamhet som företagaren bedriver inom jordbruket.

Den kredit som garantin gäller kan beviljas av kreditgivaren efter att beslutet om godkännandet av landskapsgaranti har fattats.

Beloppet av den kredit som garantin beviljas för får uppgå till högst 30 procent av det mervärdesskattefria medeltalet av det sammanräknade beloppet av de försäljningsinkomster från jordbruksprodukter och de jordbruksstöd som lantbruksföretagaren fått under de två år som föregår året för ansökan om landskapsgaranti, men beloppet kan vara högst 100 000 euro och minst 15 000 euro. Maximibeloppet av den kredit som garantin gäller får dock grunda sig på företagets kalkylerade omsättning, om jordbrukaren har genomfört en produktiv investering som ökar beloppet av försäljningsinkomsterna från jordbruksprodukter samt av jordbruksstöden, men som ännu inte har inverkat på företagets omsättning under de två år som föregår året för ansökan om landskapsgarantin.

Lånetiden för den kredit som landskapsgarantin beviljats för får vara högst fem år.

7 §

Krav på lönsam verksamhet

För att kunna beviljas en landskapsgaranti enligt denna lag måste produktionsverksamheten inom jordbruket hos den som erhåller garantin ha förutsättningar att vara kontinuerligt lönsam.

8 §

Ansökan om garanti för likviditetsslån

Ansökan om landskapsgaranti görs på en blankett som fastställts av landskapsregeringen. Landskapsregeringen fattar också beslut om vilka handlingar, utredningar och planer som ska fogas till ansökan för bedömningen av förutsättningarna för beviljande av landskapsgarantin. Landskapsregeringen kan besluta att en ansökan kan få göras elektroniskt.

En ansökan om landskapsgaranti ska lämnas in till landskapsregeringen inom den ansökningstid som landskapsregeringen har bestämt. Om en ansökan och till den hörande handlingar har sänts per post genom brev anses ansökan ha lämnats in i tid om den har poststämplat senast den sista dagen för ansökan.

En förbindelse om landskapsgaranti är inte bindande för landskapet om krediten inte har lyfts inom ett år efter det att garantin beviljades. Landskapsgarantin börjar gälla när det lån som garantin beviljats för eller lånets första rat har lyfts.

Om uppgifter i en ansökan ändras på grund av en överföring av en verksamhet till en ny ägare eller nyttjanderättsinnehavare ska landskapsregeringen beakta detta inom ramen för komplettering av handlingar enligt förvaltningslagen (2008:9) för landskapet Åland.

Landskapsregeringen kan meddela närmare föreskrifter om de blanketter som ska användas vid ansökan, de bilagor som ska ingå i ansökan, det sätt planerna och utredningarna ska presenteras och de förfaranden som ska iakttas vid ansökan.

9 §

Beloppet som landskapsgarantin omfattar samt det stöd som ingår i garantin

Landskapsgaranti för en kredit får under lånetiden uppgå till högst 80 procent av det utestående kreditbeloppet och till högst 80 000 euro för varje lantbruksföretagare.

Beloppet av ett stöd som beviljas per lantbruksföretagare enligt de minimis-förordningen för jordbrukssektorn får inte under någon period på tre skatteår överskrida 20 000 euro.

Vid uträkningen av beloppet av det stöd som ingår i garantin används den beräkningsmetod som avses i de minimis-förordningen för jordbrukssektorn. Bestämmelser om det maximala belopp av stöd som ingår i garantin och om beräkning av det beloppet finns i artiklarna 3.2 och 4.6 b i de minimis-förordningen för jordbrukssektorn.

10 §

Avgifter för landskapsgaranti

För beviljande av landskapsgaranti för likviditetsslån uppbärs ingen avgift hos garantitagaren.

11 §

Skyldighet att lämna uppgifter

Garantitagaren och kreditgivaren är skyldig att utan dröjsmål skriftligen meddela sådana förändringar som gäller garantitagarens ekonomiska ställning eller lån som stöds och som kan påverka den beviljade garantin.

12 §

Inspektion

Landskapsregeringen har rätt att genomföra inspektioner för prövning av en ansökan om landskapsgaranti och vid tillsyn. Inspektion hos en sökande kan ske för att utreda förutsättningarna för att bevilja en landskapsgaranti.

En sökande eller en garantitagare är vid inspektion skyldig att bistå landskapets tjänsteman samt att utan rätt till ersättning på tjänstemannens begäran framlägga för tillsynen behövlig bokföring och andra behövliga handlingar. Med handlingar avses också uppgifter som har framställts eller lagrats med hjälp av automatisk databehandling eller på annat sätt. I den omfattning som tillsynen förutsätter det så kan en inspektion avse husdjursbyggnader, odlingar, produktions- och förädlingsanläggningar, lager samt försäljnings- och marknadsföringsutrymmen.

En inspektion kan i den omfattning som en prövning av ansökan eller tillsyn kräver det omfatta byggnader, lokaler, omständigheter, informationssystem och handlingar som är betydelsefulla med hänsyn till berörd åtgärd. En inspektion får dock inte utföras i lokaler och utrymmen som till skydd för privatlivet omfattas av hemfrid.

13 §

Annan lagstiftning

Om inte annat särskilt föreskrivs i denna lag finns bestämmelser om förfarandet i förvaltningsärenden i förvaltningslagen för landskapet Åland samt allmänna villkor för stöd i landskapslagen (1988:50) om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti.

14 §

Utlämnande av uppgifter

Landskapsregeringen har utan hinder av sekretessbestämmelser rätt att till en behörig riksstyrelse lämna uppgifter för vidarebefordran till berörd institution inom Europeiska unionen, om det behövs för tillsynen och uppföljningen av att Europeiska unionens bestämmelser har iakttagits vid Europeiska unionens medfinansiering.

Om handlingars och uppgifters offentlighet gäller i övrigt vad som föreskrivs i offentlighetslagen (2021:79) för Åland.

15 §

Rättelse och besvär

En sakägare som är missnöjd med ett beslut som landskapsregeringen har fattat med stöd av denna lag kan inom 21 dagar, räknat från den dag beslutet delgavs vederbörande, skriftligen begära rättelse hos landskapsregeringen. Av rättelseyrkandet ska det framgå vilket beslut som önskas rättat och de omständigheter som rättelseyrkandet grundar sig på.

Beslut som landskapsregeringen fattat med anledning av ett rättelseyrkande får överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen.

16 §

Ikraftträdande

Lagtinget bemyndigar landskapsregeringen att bestämma att denna lag helt eller delvis ska träda i kraft i den ordning som föreskrivs i 20 § 3 mom. i självstyrelselagen (1991:71) för Åland.

Denna lag träder i kraft den 22 juni 2022.

Mariehamn den 17 juni 2022

VERONICA THÖRNROOS
lantråd

Fredrik Karlström
föredragande minister